

Transportministeriet
Att.: Nanna Fannikke
Frederiksholms Kanal 27F
1220 København K

Den 28. marts 2025

Høringssvar fra Dansk Erhverv vedr. forslag til ændring af vejloven og jernbaneloven

Dansk Erhverv har den 14. marts 2025 modtaget høring over forslag til lov om ændring af lov om offentlige veje m.v. (vejloven) og jernbanelov vedrørende undtagelse fra kravet om miljøkonsekvensvurdering for vej- og baneprojekter til forsvarsformål og civile beredskabsformål.

Dansk Erhverv har følgende generelle bemærkninger til lovforslaget.

Med lovforslaget foreslås det, at reglerne om miljøkonsekvensvurdering i hhv. vejloven og jernbaneloven ikke skal finde anvendelse på Vejdirektoratets og Banedanmarks projekter, eller dele af projekter, der alene tjener et forsvarsformål eller et civilt beredskabsformål, hvis forsvarsministeren henholdsvis ministeren for samfundssikkerhed og beredskab vurderer, at en sådan anvendelse ville skade disse formål. Denne undtagelsesmulighed har hjemmel i VVM-direktivet men er ikke p.t. udnyttet i vejloven eller i jernbaneloven.

Det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at det ikke kan udelukkes – særligt henset til den geopolitiske situation – at der kan opstå et behov for at etablere, ændre eller udvide statslige vej- og jernbaneanlæg til varetagelse af nationale forsvarsformål eller et civilt beredskabsformål, og at det kan blive nødvendigt, at dette skal ske hurtigt og uden inddragelse af offentligheden, da formålet med sådanne projekter ellers vil kunne forspildes.

Det fremgår desuden af lovforslagets bemærkninger, at de foreslåede bestemmelser i hhv. vejloven og jernbaneloven vil skulle fortolkes indskrænkende, og at anvendelse af bestemmelserne alene vil kunne ske, hvor det er anvendelsen af hele miljøvurderings-processen, herunder screeningsprocessen og den offentlige høringsproces, som i det konkrete tilfælde vil kunne skade det nationale forsvarsformål eller det civile beredskabsformål.

Dansk Erhverv støtter lovforslaget i sin helhed, herunder at det bør være muligt at kunne fravige reglerne om krav om miljøkonsekvensvurdering i visse situationer, hvor det er nødvendigt hurtigt at etablere, ændre eller udvide statslige vej- og jernbaneanlæg til varetagelse af nationale forsvarsformål eller civile beredskabsformål. Dansk Erhverv hæfter sig i den forbindelse ved, at der er tale om bestemmelser, der skal fortolkes indskrænkende.

Dansk Erhverv har ingen bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Med venlig hilsen

Morten Lorentzen
Chefkonsulent

Til: sne@trm.dk, nkfa@trm.dk
Cc: LOR@MOVIATRAFIK.DK (Lone Rasmussen), Malra@regioner.dk (Malthe Rosenkvist Andersen), TFR@moviatrafik.dk (Tommy Frost)
Fra: Danske Regioner - Danske Regioner (regioner@regioner.dk)
Titel: VS: Offentlig høring om ændring af lov om offentlige veje m.v. og jernbaneloven (Undtagelse fra kravet om miljøkonsekvensvurdering for vej- og baneprojekter til forsvarsformål og civile beredskabsformål). (Id nr.: 445700)
Sendt: 24-03-2025 10:27
Bilag: image001.png; smime.p7s;

Kære Nanna og Sebastian

Vedr. høring over udkast til forslag til lov om ændring af vejloven og jernbaneloven (Undtagelse fra kravet om miljøkonsekvensvurdering for vej- og baneprojekter til forsvarsformål og civile beredskabsformål)

Det fremgår bl.a. af høringsbrevet, at:

- I lovudkastet foreslås det at fastsætte, at reglerne om miljøkonsekvensvurdering i hhv. vejloven og jernbaneloven ikke skal finde anvendelse på Vejdirektoratets og Banedanmarks projekter, eller dele af projekter, der alene tjener et forsvarsformål eller et civilt beredskabsformål, hvis forsvarsministeren henholdsvis ministeren for samfundssikkerhed og beredskab vurderer, at en sådan anvendelse ville skade disse formål.
- Derudover foreslås en mindre ændring af formålsbestemmelsen i vejloven, der indebærer, at loven (også) skal medvirke til at sikre mobiliteten til forsvarsformål og civile beredskabsformål

Det bemærkes, at der i lovforslaget alene tales om projekter på Vejdirektoratets og Banedanmarks områder – lokalbanernes infrastruktur omtales ikke.

Bl.a. er der sidesporsanlæg til Oksbøl-lejren, som udgår fra Vestbanens strækning Varde–Nørre Nebel, der efterses og vedligeholdes af Vestbanen (v/Midtjyske Baner som forvalter).

Ved eksplicit at medtage lokalbanernes infrastruktur vil lovforslaget bidrage til at forberede en situation, hvor forsvaret vil efterspørge, at nogle af lokalbanerne skal forstærkes til et øget akseltryk som følge af forsvarets ønsker/krav til at kunne få kørt tunge militærtog på disse baner.

Med venlig hilsen

Morten Brønnum Andersen

Chefrådgiver

Center for Regional Udvikling, EU og Miljø (REM)

Danske Regioner

Dampfærgevej 22

2100 København Ø

T 23 20 61 31

E morba@regioner.dk

Fra: Transportministeriet <trm@trm.dk>

Sendt: 14. marts 2025 13:36

Cc: Sebastian Neustrup <sne@trm.dk>; Nanna Kornum Fannikke <NKFA@trm.dk>

Emne: {{regioner}}Offentlig høring om ændring af lov om offentlige veje m.v. og jernbaneloven (Undtagelse fra kravet om miljøkonsekvensvurdering for vej- og baneprojekter til forsvarsformål og civile beredskabsformål). (Id nr.: 445700)

Se venligst vedhæftede høringsbrev og udkast til forslag til lov om ændring af lov om offentlige veje m.v. og

jernbaneloven (Undtagelse fra kravet om miljøkonsekvensvurdering for vej- og baneprojekter til forsvarsformål og civile beredskabsformål).

Jeg skal venligst anmode om, at eventuelle bemærkninger sendes til sne@trm.dk og NKFA@trm.dk senest **den 28. marts kl. 12.**

Med venlig hilsen

Nanna Fannikke
Specialkonsulent

Transportministeriet
Ministry of Transport
Retskontoret
Frederiksholms Kanal 27 F
DK-1220 København K

nkfa@trm.dk

Tlf.: +45 23 62 89 95

www.trm.dk

Transportministeriet

Sendt til trm@trm.dk

Cc: nkfa@trm.dk og sne@trm.dk

J. nr. 2025-1248

Høringssvar fra DI over udkast til forslag til lov om ændring af vejloven og jernbaneloven

DI, Dansk Industri, takker for muligheden for at afgive høringssvar over udkast til forslag til lov om ændring af vejloven og jernbaneloven (Undtagelse fra kravet om miljøkonsekvensvurdering for vej- og baneprojekter til forsvarsformål og civile beredskabsformål).

DI kan støtte, at Vejdirektoratets og Banedanmarks projekter, der alene tjener et nationalt forsvarsformål eller et civilt beredskabsformål, undtages fra kravet om miljøkonsekvensvurdering. Dette i overensstemmelse med den centrale funktion både selve infrastrukturen er i krisesituationer, men også transport- og logistikservice som ydelser.

Vi vil fra DI understrege, at det set fra erhvervslivets side er afgørende, at almindelige projekter – såvel store som mindre – af samfundsmæssig betydning belyses, analyseres og diskuteres i åbne og involverende processer. Det er derfor også centralt, som det også anføres i lovbemærkningerne, at undtagelsesbestemmelsen fortolkes indskrænkende, således anvendelse af bestemmelsen vil alene kunne ske, hvor det er anvendelsen af hele miljøvurderingsprocessen, herunder screeningsprocessen og den offentlige høringsproces, som i det konkrete tilfælde vil kunne skade det nationale forsvarsformål eller det civile beredskabsformål.

Med venlig hilsen

Jacob Pryds Winkel
Chefkonsulent

Kære Medlem af Folketinget

Høringssvar til "Lov om ændring af lov om offentlige veje m.v. og jernbaneloven (Undtagelse fra kravet om miljøkonsekvensvurdering for vej- og baneprojekter til forsvarsformål og civile beredskabsformål)" med tidsfrist den 28. marts 2025

Vi repræsenterer "NEJ til Kattegatforbindelsen og Højhastighedstog i Vestsjælland", der arbejder imod en eventuel Kattegatforbindelse og arbejder for at bibringe viden om konsekvenserne ved infrastrukturprojekter, herunder forhold omkring design, finansiering, sikkerhed, forvaltning, miljø, natur, mobilitet, pendler- og kollektiv trafik og sundhedsaspekter.

Transportministeriet sendte den 14. marts 2025 i høring, udkast til forslag til lov om ændring af vejloven og jernbaneloven (Undtagelse fra kravet om miljøkonsekvensvurdering for vej- og baneprojekter til forsvarsformål og civile beredskabsformål) med tidsfrist den 28. marts 2025 og ikrafttrædelse den 1. juli 2025.

Transportministeriet skriver at formålet med lovforslaget er "**at fastsætte, at reglerne om miljøkonsekvensvurdering i hhv. vejloven og jernbaneloven ikke skal finde anvendelse på Vejdirektoratets og Banedanmarks projekter, eller dele af projekter, der alene tjener et forsvarsformål eller et civilt beredskabsformål, hvis forsvarsministeren henholdsvis ministeren for samfundssikkerhed og beredskab vurderer, at en sådan anvendelse ville skade disse formål.**"

Vi fremfører nedenfor observationer og forslag til ændringer af lovforslaget med indstillingen, at lovforslaget trækkes tilbage. Eksisterende lovgivning er dækkende.

1. **Høringsfrist på 2 uger er utilstrækkelig.** Sikkerhed er vigtigt for Danmark, for beredskabet og for borgerne. En høringsfrist på 2 uger er for kort en frist til at behandle og skabe opmærksomhed om et så vigtigt emne. Der er i Danmark, desværre, ingen lovbestemt høringsfrist, men Folketingets Udvalg for Forretningsordenen anbefaler mindst 4 uger til en høringsperiode. Det anbefales at høringsperioden udvides til mindst 6 uger.
2. **Bevarelse af vores demokrati.** Lovforslaget vil ændre i lovbekendtgørelse nr. 435 af 24. april 2024 og lovbekendtgørelse nr. 1091 af 11. august 2023 for 3 elementer; 1) ændring af mobiliteten på vejene til forsvarsformål og civile beredskabsformål; 2) fjernelse af miljøkonsekvensvurdering for vejprojekter og 3) fjernelse af miljøkonsekvensvurdering for jernbaneprojekter. Fjernelsen af miljøkonsekvensvurdering skal ske "*hvis forsvarsministeren henholdsvis ministeren for samfundssikkerhed og beredskab vurderer, at en sådan anvendelse ville skade disse formål*", og således ikke længere i henhold til eksisterende lovgivning eller baseret på en parlamentarisk debat og proces i Folketinget. Ressortområde flyttes igen fra Folketinget til ministrene og ministerierne, hvilket undergraver vores demokrati.
3. **Lovforslaget giver mulighed for at miljøkonsekvensvurdering kan undtages for alle bygge- og anlægsprojekter, der er behov for begrænsning.** Der er stor forskel i anlægstid, omkostninger og konsekvenser af de projekter, som Banedanmark og Transportministeriet varetager. Der er ingen begrænsninger, "hegnspæle" eller "overligger" i lovforslaget, hvorfor alle eller dele af alle bygge- og anlægsprojekter i princippet kan undtages fra lovkravene om en miljøkonsekvensvurdering, hvis de af 2 ministre, opfattes som vigtige for samfundssikkerhed og beredskab. Vi antager at beredskabet kan lægge en bro over en å for at bringe materiel, mandskab og borgere ind eller ud af et område, og at dette allerede er indeholdt i eksisterende lovgivning. **Giver lovforslaget også mulighed for at anlægge en eventuel forbindelse mellem Fyn og Als eller en Kattegatforbindelse uden en miljøkonsekvensvurdering?** Sandsynligvis ikke, men usikkerheden fører til behovet for en afgrænsning, så beredskabet og forsvaret har klare linjer og rammer at arbejde med og indenfor.
4. **Grundlag for vurdering af om et projekt tjener et forsvarsformål eller et civilt beredskabsformål.** Der er ingen beskrivelser af hvilke forhold, der skal ligge til grund for vurderingen af om et projekt tjener et

forsvarsformål eller et civilt beredskabsformål, hvilket besværliggør og forsinker arbejdet for forsvaret og beredskabet. Der er behov klare processer og rammer.

5. **Opsyn med og hjælp med udarbejdelse af vurdering af om et projekt tjener et forsvarsformål eller et civilt beredskabsformål.** Der er ingen beskrivelser af hvilke eventuelle politiske organer, der skal holde øje med eller hjælpe til med udarbejdelsen af vurderingerne af om et projekt *tjener et forsvarsformål eller et civilt beredskabsformål*. Folketinget er det bedste sted at placere denne vurdering. Alternativt findes der allerede et organ - Forsvars-, Samfundssikkerheds- og Beredskabsudvalget (FOU) – der kan forestå vurderingen og opsynet med indstilling til ministrene.
6. **Hvilke projekter danner grundlag for behovet for fjernelse af miljøkonsekvensvurdering.** Der er ikke listet konkrete eksempler på bygge- og anlægsprojekter, der har skabt udfordringer, der ligger til grund for lovforslaget, hvilke erfaringer man har gjort sig, eller hvilken viden man har opnået. Lovforslaget er således spekulativt, baseret på spekulative mulige problemstillinger, i tænkte projekter.
7. **Der er ikke et reelt behov for lovforslaget og eksisterende lovgivning er tilstrækkelig.** Vi mener at der er tilstrækkelige muligheder med eksisterende lovgivning til at varetage udfordringer og forhold omkring samfundssikkerhed og beredskab. Der er ikke i lovforslaget eller i bemærkningerne fremført et reelt behov eller begrundelse for lovforslaget.
8. **Undtagelse fra miljøkonsekvensvurdering for grøn trepart og havne er ikke et argument.** Bemærkninger nævner at undtagelse fra miljøkonsekvensvurdering er gennemført i § 4, stk. 1, i miljøvurderings loven for Grøn Trepark og i § 2, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 517 af 24. marts 2021 ("Havneloven"), hvilket anvendes som et argument for behovet for ligeledes at undtage miljøkonsekvensvurdering for bygge- og anlægsprojekter i "Vej loven" og "Jernbaneloven". At andre lovområder har undtagelser, er ikke et argument, behovet skal afvejes for det enkelte ressortområde, her Transportministeriet. Der er nærmere et behov for at genbesøge de nævnte love, for at sikre, at der er et reelt behov for undtagelse i disse love.
9. **Miljøkonsekvensvurdering er et vigtigt redskab til bevarelse af vores sparsomme natur.** Miljøkonsekvensvurdering er en af de få redskaber i vores love og administration til vurdering af naturen og miljø, og konsekvenser af ændringer. Danmark har kun 2,3% beskyttet natur, hvorfor Miljøkonsekvensvurdering skal styrkes, ikke begrænses, hvis vi skal have mere natur og bedre miljø i Danmark. Undtages miljøkonsekvensvurdering vil det få store konsekvenser for vores natur, miljø, turisme, rekreative formål og livskvalitet.
10. **Miljøkonsekvensvurdering er også et vigtigt redskab for beredskabet.** Formålet med en miljøkonsekvensvurdering er at afklare om der er konsekvenser for miljøet. Vurderingen er altså et redskab til afklaring af konsekvenser og kan og skal indgå i en samlet vurdering for beredskabet. Der er mange eksempler på projekter med manglende eller mangelfuld miljøkonsekvensvurdering, som har skabt sikkerhedsmæssige udfordringer for beredskabet og Danmark, bl.a. Nordic Waste (forurenet jord), Aggersund (PFAS og tungmetaller), Egholm (asbest og drikkevand), Lynetteholm (tungmetaller og blokering af saltvand), klapning i Øresund (tungmetallet og PFAS) og forurenet jord i det åbne land (tungmetaller og PFAS).
11. **VVM-direktivets artikel 1 - Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/92/EU af 13. december 2011 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet.** I VVM-direktivets artikel 1. stk. 3, foreskriver EU at "*3. Medlemsstaterne kan fra sag til sag, såfremt der er hjemmel hertil i national lovgivning, beslutte ikke at anvende dette direktiv på projekter, der tager sigte på nationalt forsvar, hvis de vurderer, at en sådan anvendelse ville skade dette sigte.*" Der er ikke i lovforslaget fremlagt evidens, eksemplificeret ved konkrete bygge- og anlægsprojekter, for at en miljøkonsekvensvurdering har eller vil "*skade dette sigte*", altså, at der er eller vil være miljøkonsekvensvurderinger af bygge- og anlægsprojekter, der har skadet eller vil skade vores nationale forsvar. Desuden er forudsætningen for ikke at anvende direktivet, at der "*fra sag til sag*" vurderes om der er en risiko for at "*skade dette sigte*". Der kan således ikke komme på tale at lovgive med en generel undtagelse fra behovet for en miljøkonsekvensvurdering, hvilket er tilfældet med lovforslaget, der overlader vurderingen til *forsvarsministeren henholdsvis ministeren for samfundssikkerhed* og ikke

har den lovpligtige minister og ministerium involveret i vurderingen – den til en hver tid siddende Miljøminister og dennes ministerium. Forsvarsministeriet og Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab har ikke kompetencer og evner til at afklare omfanget og indholdet af en miljøkonsekvensvurdering, og heller ikke at forestå en miljøkonsekvensvurdering. Det er desuden uhensigtsmæssigt økonomisk, kompetencemæssigt og sikkerhedsmæssigt, at opbygge kompetencen til at afdække konsekvensen af, at undlade, at gennemføre en miljøkonsekvensvurdering.

12. **Gennemførelse af bygge- og anlægsprojekter er udfordret i tid og budget.** Statsrevisorerne afgav den 10. marts 2025 beretning nr. 13/2024 til Folketinget om tidsforbrug og økonomi i 120 statslige bygge- og anlægsprojekter gennemført i perioden 2018-2022. Beretningen omfattede *"de ministerområder, der har de største udgifter til bygge- og anlægsprojekter. Det gælder Justitsministeriet, Forsvarsministeriet, Uddannelses- og Forskningsministeriet, Børne- og Undervisningsministeriet, Kulturministeriet og Transportministeriet."* Beretningen konkluderede bl.a., at *"60 % af ministeriernes bygge- og anlægsprojekter ikke er blevet færdige til tiden", "at ca. 20 % af ministeriernes bygge- og anlægsprojekter er blevet færdige med et merforbrug"* og at *"Statsrevisorerne er enige i Rigsrevisionens anbefaling om, at Finansministeriet bør overveje, hvordan det sikres, at Folketinget får et bedre beslutningsgrundlag, som i højere grad afspejler tid og økonomi korrekt."* Det fremstår uhensigtsmæssigt at overlade en endnu større beslutningskompetence om og gennemførelse af bygge- og anlægsprojekter til ministerier, der forsinker og fordyrer projekter af eventuel stor sikkerhedsmæssig vigtighed for Danmark, uden muligheden for opsyn og indsigelse med vurderinger og gennemførelse. I stedet forslår vi, som Statsrevisorerne, at det er Folketinget, der vurderer projekterne og skal sikre gennemførelsen af projekterne baseret på det bedst mulige beslutningsgrundlag. Miljøkonsekvensvurdering er et redskab til afklaring af konsekvenser af bl.a. bygge- og anlægsprojekter, herunder økonomiske konsekvenser af ødelagt natur og miljø, forringet sundhed og ringere livskvalitet. Undtages miljøkonsekvensvurdering vil det få store økonomiske konsekvenser for Danmark.
13. **Indgåelse af aftaler med andre lande, der kan have en forventning om visse former for infrastruktur.** Danmark står overfor mange udfordringer og indgår måske aftaler med andre, bl.a. USA og eller EU-lande om adgang til og beredskabssamarbejde på det danske område. Aftalerne kan bl.a. have forventninger om en infrastruktur, der understøtter transport af mange store militære køretøjer til alle egne i Danmark. Det er derfor vigtigt at sikre, at det er Folketinget, der vurderer om bygge- og anlægsprojekter er vigtige, skal gennemføres og om de kræver en miljøkonsekvensvurdering. Det er ikke en beslutning hverken Forsvarsministeren eller ministeren for samfundssikkerhed og beredskab skal tage alene. I tilfælde af krig er situationen meget anderledes end situationen i krisetider, hvor vores eksisterende lovgivning er robust nok til støtte vores forsvar og beredskab.

Lovforslagets ændringer er listet nedenfor.

§ 1

I lov om offentlige veje m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 435 af 24. april 2024, foretages følgende ændringer:

1. I § 1 indsættes efter nr. 2 som nyt nummer:

»3) at sikre mobiliteten på vejene til forsvarsformål og civile beredskabsformål,«

Nr. 3-6 bliver herefter til nr. 4-7.

2. Efter § 2 indsættes:

»§ 2 a. Kapitel 2 a finder ikke anvendelse på Vejdirektoratets projekter eller dele af projekter, der alene tjener et nationalt forsvarsformål eller alene tjener et civilt beredskabsformål, hvis forsvarsministeren henholdsvis ministeren for samfundssikkerhed og beredskab vurderer, at dette vil skade disse formål.«

§ 2

I jernbaneloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1091 af 11. august 2023, foretages følgende ændring:

1. Efter § 2 indsættes:

»§ 2 a. Kapitel 6 a finder ikke anvendelse på Banedanmarks projekter eller dele af projekter, der alene tjener et nationalt forsvarsformål eller alene tjener et civilt beredskabsformål, hvis forsvarsministeren henholdsvis ministeren for samfundssikkerhed og beredskab vurderer, at dette vil skade disse formål.«

Med venlig hilsen og på vegne af,

bestyrelsen for "NEJ til Kattegatforbindelsen og Højhastighedstog i Vestsjælland" Bestyrelsesmedlem, Lars Bagge Hommel-Nielsen

Til: nkfa@trm.dk ('nkfa@trm.dk'), sne@trm.dk ('sne@trm.dk')

Fra: Laura Stadum (lks@mjba.dk)

Titel: Høringsvar over udkast til forslag til lov om ændring af vejloven og jernbaneloven (Undtagelse fra kravet om miljøkonsekvensvurdering for vej- og baneprojekter til forsvarsformål og civile beredskabsformål)

Sendt: 27-03-2025 12:25

Bilag: image001.jpg;

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.

Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Kære Nanna og Sebastian

Hermed fremsendes høringssvar fra Midtjyske Jernbaner til høring over udkast til forslag til lov om ændring af vejloven og jernbaneloven (Undtagelse fra kravet om miljøkonsekvensvurdering for vej- og baneprojekter til forsvarsformål og civile beredskabsformål)

Det er fra Midtjyske Jernbaner et ønske, at ændringen i jernbaneloven præciseres med, at denne også finder anvendelse på lignende projekter som foretages på privatbanerne. Det kan sagtens tænkes, at der vil kunne opstå projekter der alene tjener et nationalt forsvarsformål eller alene tjener et civilt beredskabsformål på de danske privatbaner. I det tilfælde privatbanerne ikke omfattes i ændringen, vil risikoen blandt andet være unødigt forlænget sagsbehandlingstid og uklarheder for processen, idet det vil være uklart for alle involverede parter, hvordan processen skal foregå når projektet opfylder formålsbetingelsen, men infrastrukturen ejes eller forvaltes af en privatbane frem for Banedanmark.

Med venlig hilsen | Best regards

Laura Stadum

Koncernjurist

Tlf: 22 36 24 46

email: lks@mjba.dk

Midtjyske Jernbaner A/S

Banegårdsvej 2 | 7620 Lemvig

